



# Vijesti iz Bruxellesa

Broj 38, 29.09.2009.

## UVODNA RIJEČ

Poštovani čitatelji,

Još nas samo nekoliko dana dijeli od početka najveće briselske manifestacije, konferencije Otvoreni dani regija i gradova. Radujući se susretu, svim kolegama koji će nam se ove godine pridružiti tijekom sljedećeg tjedna želimo sretan put!

## Vijesti

**Delegacije Europskog parlamenta**, kroz koje članovi Parlamenta održavaju redovite dijaloge s nacionalnim i regionalnim parlamentima država koje nisu članice Europske unije, održale su svoje konstituirajuće sastanke, u Strasbourgu, 16. i 17. rujna.

Funkciju predsjedavajućeg u Zajedničkom parlamentarnom odboru **za Hrvatsku** preuzeo je Šveđanin Gunnar Hökmark (EPP). Kao potpredsjednice izabrane su Šveđanka Lena Ek (ALDE) te Slovenka Tanja Fajon (S&D).



*Unutrašnjost zgrade Europskog parlamenta u Strasbourgu*

U Splitu je 22. rujna predstavljen **prijevod na hrvatski jezik Lisabonskog ugovora** Europske unije, koji je, kako je izjavio akademik Davorin Rudolf, glavni redaktor hrvatskog prijevoda Lisabonskog ugovora, izvanredno važan za Hrvatsku jer olakšava ulazak novih država u Europsku uniju.

Prijevod na hrvatski jezik Lisabonskog ugovora, kako je rečeno, trajao je šest mjeseci, a objavljen je kao poseban, to jest tematski broj časopisa *Adrias* koji izdaje Zavod za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Splitu.

Lisabonski ugovor su potpisali čelnici svih 27 država članica EU-a u glavnom portugalskom gradu 13. prosinca 2007. Prvotno je bilo planirano da taj ugovor stupi na snagu 1. siječnja 2009., ali ga je Irska na referendumu 11. lipnja 2008. odbila ratificirati, a novi referendum o Lisabonskom ugovoru zakazan je u Irskoj za 2. listopada 2009. Irska je jedina od 27 zemalja članica EU-a u kojoj se o ratifikaciji Lisabonskog ugovora odlučuje na referendumu.

Rudolf vjeruje kako će na ponovljenu referendumu Irska ipak prihvatiti Lisabonski ugovor.



**Luc Van den Brande**, predsjednik Odbora regija, sastao se prošli tjedan s **Jerzjem Buzekom**, predsjednikom Europskog parlamenta, kako bi razgovarao o odnosima između dvaju institucija na samom početku novog saziva Parlamenta. Van den Brande je iskoristio priliku kako bi naglasio ključnu ulogu dvaju tijela u povezivanju Europe s njenim građanima, kao i spremnost Odbora regija da ojača poveznice između europskih lokalnih i regionalnih predstavnika i članova Europskog parlamenta.

Van den Brande je predložio da se ovaj odnos i produbi, za što kao primjer služi već uhodana suradnja parlamentarnim odborom za regionalnu politiku. "S obzirom da se politički doseg europskih regionalnih i lokalnih tijela prostire i izvan regionalne politike, trebali bismo proširiti ovu suradnju i na područja drugih politika gdje članovi Odbora regija mogu puno pridonijeti, kao što su okoliš i klimatske promjene", kazao je Van den Brande.



*Jerzy Buzek i Luc Van den Brande*

Predsjednik Odbora regija također je iznio ambiciozni politički program na koji se ova institucija obvezala početkom ove godine, usvajanjem tzv. bijelog papira na temu višerazinskog upravljanja: "Odbor regija iznio je konkretne prijedloge o tome kako graditi Europu



# Vijesti iz Bruxellesa

utemeljenu na partnerstvu između svih razina upravljanja, od naših općinskih vijeća do europskih institucija. Pozivamo sve ključne nositelje interesa, uključujući novi saziv Parlamenta, da pridonese ovoj važnoj raspravi o približavanju Europe njenim građanima".

Jerzy Buzek i Luc Van den Brande uskoro će se ponovno susresti, jer će predsjednik EP-a predstaviti političke prioritete svog predsjedavanja na plenarnoj sjednici Odbora regija, 7. listopada.



## Committee of the Regions

Vijeće Europske unije usvojilo je, 24. rujna, **novu smjernicu o eko-dizajnu**. Nova smjernica proširuje doseg postojeće smjernice 2005/32 obuhvaćajući, u načelu, sve proizvode koji troše energiju. To će poboljšati energetska učinkovitost i dostupnost puno šireg opsega proizvoda te smanjiti pritisak na potražnju prirodnih izvora energije, pridonoseći sigurnosti energetske opskrbe i postizanju ciljeva EU-a vezanih na smanjivanje stakleničkih plinova.

Istovremeno, mogu se očekivati i ekonomske uštede u poslovnom sektoru kao i za krajnje korisnike.



Pravila za eko dizajn koja su trenutno na snazi odnose se samo na potrošačke električne proizvode, kao što su mašine za pranje rublja i suđa, zamrzivači ili sušila za kosu. U buduću, proizvodi kao što su prozori, izolacijski materijali ili neki proizvodi koji se odnose na potrošnju vode bit će, također, pokriveni.

Eko-dizajn smjernica predviđa uspostavljanje uvjeta koje će proizvođači morati ispuniti kako bi se mogli slobodno kretati unutar Zajednice.

Nova pravila pred proizvođače postavljaju zahtjev da se, već u fazi dizajna proizvoda, razmotri njihov utjecaj na okoliš kroz cijeli ciklus trajanja, čime bi se postiglo poboljšanje utjecaja na okoliš na isplativ način.

## Jeste li znali

Prema godišnjem Europskom potrošačkom indexu, **nizozemski zdravstveni sustav** već drugu godinu zaredom ocijenjen je najboljim u Europi.

Na drugom mjestu je Danska, koja je najnaprednija u pružanju informacija pacijentima i osnaživanju njihovih prava, ali je izgubila bodove zbog dužeg vremena čekanja na koje su pacijenti primorani. Dok Švedska prednjači u analizi zdravstvenih ishoda, njezina ulaganja u e-zdravstvo su slabija. Nizozemski je sustav jak u svim kategorijama.

Arne Bjornberg, istraživački direktor u Health Consumer Powerhouse, kazao je kako postoje samo tri zemlje – Njemačka, Danska i Velika Britanija – gdje građani mogu na internetu usporediti rezultate bolnica. Pacijenti će uskoro moći putovati preko europskih granica radi liječenja, u skladu s novom smjernicom o mobilnosti pacijenata. Tu mogućnost, rekao je Bjornberg, iskoristit će samo oko 3 do 5% pacijenata.

Međutim, naglasio je kako je važno imati pristup podacima koji pokazuju koja bolnica je najbolja za određenu vrstu zahvata. "Na primjer, jednom kad **Hrvatska** uđe u Europsku uniju, mogla bi postati destinacija za zdravstveni turizam, jer je relativno jeftina i bilježi vrlo dobre rezultate", izjavio je ovaj istraživač, dodavši da ne vidi razloge za ograničavanje prekogranične skrbi.

Prema istraživanju, zdravstveni sustav u Europi se poboljšava iz godine u godinu. No, Bjornberg ističe kako je u nekoliko zemalja, kao što su Irska, Španjolska i Grčka, javno mnijenje o zdravstvenim uslugama vrlo loše, unatoč što ti sustavi postižu sve bolje rezultate. "Te tri države, čini se, imaju domaće 'marketinške probleme' za svoje zdravstvene usluge", pojasnio je Bjornberg.

Što se tiče ulaganja u **e-zdravstvo**, Bjornberg je kazao kako je europski razvoj na tom polju razočaravajuć, sa samo 7 od 33 države koje postižu dobre rezultate. Istaknuo je kako je zdravstvena industrija daleko iza ostalih sektora što se tiče uporabe tehnologije u cilju poboljšanja učinkovitosti.

## Regionalna predstavništva u Bruxellesu

Ovoga puta predstavljamo vam briselski ured poljske regije **Zapadne Pomeranije**, povodom nadolazeće konferencije u Odboru regija na temu ekološkog i



# Vijesti iz Bruxellesa

pametnog transporta, čiju organizaciju koordinira ovaj ured.



*Položaj regije u Poljskoj*

**Zapadnopomeransko vojvodstvo** jedno je od 16 poljskih administrativnih jedinica – vojvodstava. Ustanovljeno je 1999. godine. Sjedište vojvodstva je Szczecin.

Briselski ured ove regije osnovan je 2004.g. te ima dvoje zaposlenih.

Kao europske političke prioritete navode regionalni razvoj, okoliš te transport i energiju.

Partner je mreže IBSG.

Kontakt: [westpomerania@wzp.pl](mailto:westpomerania@wzp.pl)

## **Iz događanja za listopad 2009. izdvajamo**

**Measuring citizens' well-being to develop better EU policies**, 7. listopada – rasprava u organizaciji Europskog političkog centra, u okviru istraživačkog projekta "Well-being 2030", kojeg provodi Europski politički forum

**Greener and smarter transport conference**, 13. listopada – konferencija koju organizira tajništvo međunarodnog projekta Centralni europski transportni koridor (CETC), kojem je kao hrvatski predstavnik pristupila Varaždinska županija. Taj projekt ima za cilj stvaranje transportnog koridora koji će ujediniti sve vrste transporta te stvoriti mogućnosti za dinamičniji razvoj regija.

Koridor bi se protezao od juga Švedske do luke u Rijeci, a time bi se dobila novčana sredstva za izgradnju i održavanje svega potrebnog za odvijanje cestovnog, željezničkog, vodenog i zračnog prometa.

Također, predviđen je novac i za razvitak malih aerodroma, od čega bi, kako je izjavio Župan Varaždinske županije, g. Predrag Štromar, i Varaždin mogao imati koristi.



Ova konferencija sufinancirana je od strane International Visegrad fonda, s ciljem stvaranja platforme koja bi omogućila trajnu raspravu usmjerenu na regionalni razvoj unutar CETC-a.

**Tourist hospitality in great European historic houses, sustainability and energy efficiency**, 14. listopada – konferencija u organizaciji Odbora regija, Saveza europskih povijesnih kuća i briselskog ureda regije Veneto

**The Post-2010 (Lisbon) Strategy – A way out of the crisis** – naslov je konferencije uoči europskog summita, u organizaciji Europskog gospodarskog i socijalnog vijeća, koja se održava 29. listopada

## **Program usavršavanja u Uredu hrvatskih regija**

Ured hrvatskih regija provodi sustavnu edukaciju javnih službenika/ nacionalnih stručnjaka organiziranjem sastanaka po specifičnim temama od interesa u Europskoj komisiji, Europskom parlamentu, regionalnim predstavništvima, udruženjima te pohađanjem seminara, konferencija i radionica.



U Bruxellesu je, **od 6. do 15. rujna** boravila gđa **Ljerka Vučić (Zagrebačka županija)**, stručna suradnica za prostorno planiranje u Gradu Ivanić-Gradu.



Ljerka Vučić, prva s lijeva, sa sudionicama AER-ove akademije



# Vijesti iz Bruxellesa

Kako smo najavili u prethodnom izdanju newslettera, u nastavku vam donosimo Ljerkino izvješće.

*Prema unaprijed pripremljenom programu koji je obuhvaćao teme kao što su prostorno planiranje, održivi razvoj, vjetroelektrane, ruralni razvoj, seoski turizam te odvodnja otpadnih voda, Zagrebačka županija me je uputila na edukaciju u Ured hrvatskih regija u Bruxellesu u razdoblju od 06.09-13.09.2009. godine.*

*Na sastancima sam ostvarila brojne kontakte sa raznim regionalnim uredima od kojih treba spomenuti ured Valencije u Bruxellesu koji ima najbolju praksu u području energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u urbanim sredinama te osobito u području održivog razvoja vode. Predstavila sam projekt odvodnje otpadnih voda sa područja Grada te se planira daljnja suradnja sa uredom u cilju realizacije tog projekta.*

*Regionalni ured Zapadne Panonije i udruga European Wind Energy Association su pokazali dobru praksu vezanu uz enegiju vjetra i postavljanje vjetrenjača, a ja sam pojasnila jedan enegetski projekt Grada, a to je, mjerenje vjetro potencijala za postavljanje vjetroelektrana koje ostvarujemo u suradnji sa firmom „Končar“.*

*Održivi razvoj i ruralni turizam su još neke važne teme koje su se spominjale na sastancima, tako je g. Tamas Kocsondi iz regionalnog ureda Gornje Panonije predstavio primjere dobre prakse svoje regije, a gđa Celine Dawans, predstavica Skupštine europskih regija prezentirala EU projekt PRESERVE. Dogovorena je daljnja suradnja i pružanje pomoći kod realizacije projekata.*

*G. Holger Keune iz njemačke pokrajine Saske predstavio je na koji način se njemački gradovi udružuju u projekte na primjeru projekta METROPOLREGION.*

*Također sam, zajedno je sa još 25 polaznika iz drugih europskih zemalja, pohađala AER Training Academy na temu Odlučivanja unutar EU i institucionalnog lobiranja.*

*G. Pascal Goerger iz ureda Grada Bruxellesa objasnio kako se insitucionalno lobira u Bruxellesu. Regije Friuli Venezia Giulia, Ile de France, Baden-Wuettermbeg te South West UK prezentirali su svoj rad te EU projekte koje rade u suradnji sa drugim regijama. A gđa Michaela Petz iz briselskog ureda austrijske regije Salzburg prezentirala je problem identiteta EU u raznim europskim regijama. Posjetili*

*smo i Vijeće EU gdje su nam objasnili kako se donose odluke i zakoni unutar EU.*

*Nakon zaključka i evaluacije akademije pružena nam je i daljnja podrška u ostvarivanju EU projekata.*

## Pregled održanih sastanaka, seminara i konferencija

**Hrvatska poslovna mreža** 17. rujna održala je svoj prvi redovni sastanak nakon ljetne stanke. Ured hrvatskih regija upoznao je prisutne s aktualnostima u svom radu, a u nastavku donosimo informacije iznesene od strane drugih članova.

Gđa Zerec-Kontić iz Veleposlanstva RH u Belgiji, obavijestila nas je o bilateralnom sporazumu RH s Valonijom čije se potpisivanje očekuje uskoro. Sporazum otvara mogućnosti za konkretnu suradnju na svim područjima.

Gđa Martinović, direktorica briselskog ureda HGK-a iznijela je informacije o gospodarskom posjetu regije Valonije Hrvatskoj u listopadu 2009. koji je organiziran od strane Awexa – Valonske agencije za izvoz i Veleposlanstva Belgije u RH.

G. Sršen, direktor Turističkog ureda Hrvatske u Bruxellesu, ukratko je iznio posljednje statističke podatke vezane na turistički promet iz Belgije u RH.

Iako su prvi podaci iz siječnja 2009. ukazivali na ukupan pad posjetitelja od 40-50%, u prvih 8 mjeseci 2009. godine broj noćenja je porastao za 4%, što ujedno znači da je Hrvatska jedina destinacija za Belgijance koja je u plusu s obzirom na prošlu godinu.

Najveći porast posjetitelja zabilježen je na Kvarneru, a što se pojedinačnih gradova tiče u Šibeniku (preko 5,000 noćenja). Uspoređujući apsolutni broj posjetitelja najviše ih je bilo u Dubrovniku (oko 18,000).

Predstavnici Misije RH pri EU informirali su nas o napretku hrvatskih pregovora o pridruživanju EU. Dana 02. listopada 2009. očekuje se sastanak mješovite međuvladine komisije na ministarskoj razini na kojoj se planira zatvaranje i otvaranje nekoliko poglavlja.

Gđa Deša Sršen, također iz Misije RH pri EU, napomenula je kako je Europsko vijeće u lipnju o.g. ovlastilo Europsku komisiju da do kraja 2010.g. izradi tzv. Dunavsku strategiju, koja bi trebala zaživjeti za mađarskog predsjedanja Unijom u prvoj polovici



# Vijesti iz Bruxellesa

2011.g. Obzirom na gospodarske potencijale ove inicijative - vezane za razvoj infrastrukture oko Dunava kao važnog plovnog puta EU, ali i na području energetike, turizma, kulturne razmjene, zaštite okoliša ... - i Hrvatska je svojim zemljopisnim položajem neizostavni sudionik čitave inicijative i podržava je.



Od 16. do 22. rujna europski gradovi imali su priliku biti sudionici **Europskog tjedna kretanja**.

Događaji tijekom čitavog tjedna, posvećeni održivoj mobilnosti, organizirani su u više od dvije tisuće gradova.

Problemi zbog neodgovornog korištenja automobila u gradovima, kao što su onečišćenje zraka, buka i prometna zagušenost, potaknuli su 2000. godine pokretanje Dana bez automobila, iz čega je dvije godine poslije izrastao Europski tjedan kretanja.

Glavna tema ove godine "Za bolju klimu u gradovima!" odabrana je kako bi se istaknula uloga lokalnih vlasti i samih građana u borbi protiv klimatskih promjena promidžbom pješaćenja i vožnje bicikala u gradovima ili korištenjem sredstava javnog prijevoza.

U Hrvatskoj se i ove godine za sudjelovanje registrirao velik broj gradova, kao što su Beli Manastir, Biograd, Bjelovar, Cres, Crikvenica, Dubrovnik, Daruvar, Đurđevac, Ivanić Grad, Kastav, Karlovac, Knin, Koprivnica, Kutina, Opatija, Oroslavje, Osijek, Pazin, Poreč, Pula, Rijeka, Sisak, Slavonski Brod, Varaždin, Velika Gorica, Vukovar, Zabok, Zadar i Zagreb.

Podsjetimo, Koprivnica je za provedbu inicijative 2007. dobila nagradu "Europski tjedan kretanja", a Zagreb je 2008. bio finalist izbora.



**EU innovation policy: time to step on the gas** – naslov je debate koja je održana 22. rujna, u organizaciji Europskog političkog centra, i na kojoj je prisustvovao Günter Verheugen, potpredsjednik Europske komisije i Povjerenik za poduzetništvo i industriju.

Zaključak debate jest da se aktualni gospodarski pad može iskoristiti kao poticaj za ponovnu izgradnju Europe kao gospodarstva utemeljenog na znanju i niskoj potrošnji ugljika, pomoću inovativnog duha malih poduzetnika. Europska unija mora biti aktivna u postizanju ovog cilja, dajući više praktične podrške malim poduzetnicima, ubrzano upotpunjavajući unutarnje tržište te finalizirajući Patent europske zajednice, kojim tvrtke mogu zaštititi svoje intelektualno vlasništvo.



Günter Verheugen

Nakon 2001., Godine jezika, Vijeće Europe i Europska komisija za **obilježavanje Europskog dana jezika** odredili su datum 26. rujna.

Kako bi se obilježio ovogodišnji dan, niz događaja organizirano je tijekom cijelog tjedna, uključujući sastanak Europske poslovne platforme za višejezičnost (22. rujna), konferenciju u Luksemburgu na temu kako tehnologija može pomoći prevoditeljima (24. rujna) te briselsku konferenciju o ranom započinjanju učenja stranih jezika, čiji domaćin je bio Povjerenik Leonard Orban.

Europske institucije troše oko milijardu eura godišnje na prevođenje, što predstavlja oko 1% ukupnog proračuna, odnosno €2,50 po građanu.

72% dokumenata Europske unije izvorno je napisano na engleskom jeziku, 12% na francuskom te svega 3% na njemačkom, dok se 88% korisnika internet portala Europske komisije služi engleskim jezikom.



URED HRVATSKIH REGIJA U BRUXELLESU

Avenue de Tervueren 84, 1040 Bruxelles, +32-2-736-8587, bruxelles@azra.hr



## Vijesti iz Bruxellesa

U Bruxellesu je, u okviru konferencije **Culture in motion**, 28. rujna po prvi puta dodijeljena je **Europska nagrada za književnost**. Ova nagrada sufinancirana je kroz europski program Kultura te konzorcij koji okuplja European Booksellers Federation (EBF), European Writers Congress (EWC) te Federation of European Book Publishers.

Cilj nagrade jest istaknuti kreativnost i različitost bogatstva europske suvremene književnosti, promovirati pokretljivost književnosti unutar Europe i povećati interes za strana književna djela.

Nagrada se dodjeljuje u tri faze, pa je tako u prvoj, ovogodišnjoj, nagrađeno dvanaest pisaca iz sljedećih zemalja: Austrija, **Hrvatska**, Francuska, Mađarska, Irska, Italija, Litva, Norveška, Poljska, Portugal, Slovačka i Švedska.

U natječaju za 2010. sudjeluju pisci iz Belgije, Cipra, Danske, Estonije, Njemačke, Finske, Luksemburga, Makedonije, Rumunjske, Slovenije i Španjolske.

U 2011. nagrada će biti dodijeljena po jednom piscu iz Bugarske, Češke, Grčke, Islanda, Latvije, Lihtenštajna, Malte, Srbije, Nizozemske, Turske i Velike Britanije.

Za odabir pobjednika, u svakoj zemlji uspostavljeni su nacionalni žiriji.

Hrvatski žiri ovu nagradu odlučio je dodijeliti mladoj dubrovačkoj spisateljici, **Mili Pavićević**, za njezino djelo *Djevojčica od leda i druge bajke*.



Mila

*Pavićević prilikom preuzimanja nagrade*

Vrijednost nagrade je iznos od pet tisuća eura za svakog pobjednika. Također, posebna grana programa Kultura fokusira se na podršku literarnom prijevodu.

